

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

« 09 » _____ 2014 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО

Галузь знань – 0202 «Мистецтво»

Напрямок підготовки – 6.020204 «Музичне мистецтво»

Професійне спрямування «Сольний спів»

Освітньо-кваліфікаційний рівень – «бакалавр»

Інститут мистецтв

2014 – 2015 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи

А.О. Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «Основний музичний інструмент. Фортепіано» для студентів галузі знань 0202 «Мистецтво», напряму підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво», професійного спрямування «Сольний спів», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

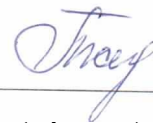
Розробник:

Економова Ольга Серафимівна, старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв

Протокол від «01» вересня 2014 року № 1

Завідувач кафедри інструментально-виконавської майстерності

(підпис)

Т.М. Пляченко

ЗМІСТ

I. Пояснювальна записка	4
II. Опис предмета навчальної дисципліни	6
III. Тематичний план навчальної дисципліни	7
<i>Тематичний план навчальної дисципліни I курс</i>	7
<i>Тематичний план навчальної дисципліни II курс</i>	8
<i>Тематичний план навчальної дисципліни III курс</i>	9
<i>Тематичний план навчальної дисципліни IV курс</i>	10
IV. Програма навчального курсу	11
V. Навчально-методична карта дисципліни	16
<i>Навчально-методична карта дисципліни I курс</i>	16
<i>Навчально-методична карта дисципліни II курс</i>	17
<i>Навчально-методична карта дисципліни III курс</i>	18
<i>Навчально-методична карта дисципліни IV курс</i>	19
VI. Завдання для самостійної роботи студента	20
<i>Завдання для самостійної роботи студента I курс</i>	20
<i>Завдання для самостійної роботи студента II курс</i>	21
<i>Завдання для самостійної роботи студента III курс</i>	22
<i>Завдання для самостійної роботи студента IV курс</i>	23
VII. Система поточного й підсумкового контролю	24
VIII. Методи навчання	26
IX. Методичне забезпечення курсу	26
X. Вимоги до екзаменів	26
XI. Орієнтовний репертуар	27
XII. Рекомендована література	33
Основна література	33
Додаткова література	33

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча програма навчальної дисципліни «Основний музичний інструмент. Фортепіано» розроблена викладачами кафедри інструментально-виконавської майстерності на основі освітньо-професійної програми підготовки «Бакалавр» галузі знань 0202 «Мистецтво» напряму підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво» професійного спрямування «Сольний спів».

У підготовці студентів спеціальності «Сольний спів» чільне місце відводиться дисципліні «Основний музичний інструмент. Фортепіано», який вивчається протягом 8 семестрів за такими розділами:

- теоретичний (реалізується у ході індивідуальних занять із кожним студентом залежно від його здібностей та попередньої музичної підготовки);
- методико-технологічний (відповідає специфіці навчання гри на фортепіано);
- практичний (здійснюється в ході індивідуальних аудиторних занять у процесі вивчення музичних творів і їх художнього виконання);
- самостійна робота студентів (реалізується в конкретних завданнях для самостійного опанування у позааудиторних індивідуальних заняттях).

Мета навчального курсу: подальший розвиток набутих на попередніх курсах умінь, навичок, поглиблення у студентів комплексу виконавських здібностей, які необхідні у навчальній, просвітницькій і майбутній роботі в шкільних освітніх закладах.

Розроблення професійних вимог до сучасного вчителя музики має ґрунтуватися на його компетентнісній моделі, що потребує визначення її сутності, змісту і значення у фаховій підготовці майбутнього вчителя музики. Компетентнісний підхід у вищій мистецькій освіті передбачає особливу організацію освітнього процесу навчального закладу, який спрямовано на формування у студентів системи знань, умінь, навичок необхідних у практичній музично-педагогічній діяльності. Професійна компетентність студента музичного мистецтва є неодмінною умовою його становлення як професіонала, що успішно здійснює свою професійну роботу. Структуру і зміст **компетенцій** студентів у результаті вивчення курсу можна сформулювати так:

- опанування студентом техніки гри на музичному інструменті;
- оволодіння інтерпретаційними уміннями;
- розвиток музичних здібностей студентів (музичний слух, музична пам'ять. Відчуття метро-ритму тощо);
- опанування педагогічним репертуаром та засвоєння методів роботи над музичним твором;
- розвиток інтелектуальної, естетичної і духовної сфер студента на високохудожніх зразках вітчизняної і зарубіжної музики.

Основні завдання навчального курсу:

- активізація творчих можливостей студентів на основі засвоєння музичного репертуару різних епох, стилів, жанрів;

- озброєння студента орієнтованою моделлю побудови професійної діяльності з безліччю її варіантів;
- формування готовності вирішувати питання добору та інтерпретування дидактично-доцільних зразків національного і всесвітнього музичного мистецтва з урахуванням вікових можливостей дітей різних категорій шкільного віку.

Освітньо-кваліфікаційні вимоги щодо кінцевого результату вивчення студентом курсу «Основний музичний інструмент. Фортепіано».

Студенту належить знати:

- провідні методи і завдання власної педагогічно-виконавської діяльності з позиції гуманізації освіти;
- специфіку музичного мистецтва різних епох, художніх напрямів, стилів, жанрів;
- специфіку виконання репертуару з програм музичного виховання у дитячих закладах і загальноосвітній школі;
- закономірності комунікації, налагодження психологічного контакту засобами музичного мистецтва;
- критерії аналізу, самоаналізу, критерії оцінювання роботи дітей;
- методику логічного та поетапного засвоєння музичного твору;
- чинників формування опорних елементів педагогічно-виконавської майстерності;
- особливості звукоутворення в творах різних жанрів, стилів і форм.

Студент повинен уміти:

- реалізувати педагогічно-виконавський задум інтерпретації музичних творів;
- відтворювати музичні твори з слухання у відповідності стилів художньо-виразно та досконало-технічно;
- вільно читати нотний текст з листа творів різної складності;
- самостійно працювати над музичним твором;
- транспонувати, спрощувати і ускладнювати фактури програмового шкільного репертуару;
- використовувати розмаїття форм і методів проведення уроків та спрямовувати їх на всебічний творчий розвиток дитини;
- аналізувати та оцінювати результати роботи дітей на заняттях;
- самовдосконалювати виконавську майстерність.

**II. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО**

Курс	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів відповідних ECTS</p> <p>I – 2 II – 3 III – 3 IV – 2</p> <p>Кількість змістових модулів:</p> <p>I курс – 4 II курс – 4 III курс – 4 IV курс – 4</p> <p>Загальна кількість годин:</p> <p>I курс – 72 II курс – 108 III курс – 108 IV курс – 72</p> <p>Кількість годин на тиждень;</p> <p>I курс – 1 II курс – 1 III курс – 1 IV курс – 1</p>	<p>Шифр та назва галузі знань: 0202 – «Мистецтво»</p> <p>Шифр та назва напрямку підготовки: 6.020204 – «Музичне мистецтво»</p> <p>Професійне спрямування «Сольний спів»</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»</p>	<p>Нормативна дисципліна</p> <p>Рік підготовки: 1 – 4</p> <p>Семестри: 1 – 8</p> <p>Практичні заняття</p> <p>I курс – 32 II курс – 32 III курс – 32 IV курс – 32</p> <p>Аудиторні заняття:</p> <p>I курс – 32год. II курс - 32год. III курс- 32год. IV курс – 32 год.</p> <p>Самостійна робота</p> <p>I курс – 36 год. II курс – 36год. III курс – 36год. IV курс – 36год.</p> <p>Модульний контроль:</p> <p>I курс – 4 год. II курс – 4 год. III курс – 4 год. IV курс – 4 год.</p> <p>Семестровий контроль</p> <p>II курс – 36год. III курс – 36год.</p> <p>Вид підсумкового контролю:</p> <p>ПМК: I курс (I сем.); IV курс (VII, VIII сем.)</p> <p>Екзамени:</p> <p>II курс (III сем.); III курс (V сем.)</p>

ІІІ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»

I курс								
№ тем	Назви теоретичних/практичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекційних	Семестровий контроль	Практичних	Модульний контроль	Самостійна робота
I СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1: Основні компоненти початкової інструментальної підготовки								
1.1	Формування піаністичних навичок на базі програмового матеріалу	18	8			8	1	9
1.2	Здобуття необхідних технічних навичок гри на музичному інструменті	18	8			8	1	9
Усього за I семестр		36	16			16	2	18
II СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2: Формування елементарних навичок гри на фортепіано								
2.1	Виховання усвідомленого ставлення до тексту	9,5	4			4	0,5	5
2.2	Інтонування та прийоми звуковидобування	9,5	4			4	0,5	5
Разом		19	8			8	1	10
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3: Музична мова як основа виконавської діяльності інструменталіста								
3.1	Музична мова як основа виконавської діяльності студента	8,5	4			4	0,5	4
4.2	Засоби виразності музичної мови	8,5	4			4	0,5	4
Разом		17	8			8	1	8
Усього за II семестр		36	16			16	2	18
УСЬОГО		72	32			32	4	36

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»**

II курс								
№ те м	Назви теоретичних/практичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекційних	Семестровий контроль	Практичних	Модульний контроль	Самостійна робота
III СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4: Музичне мислення музиканта-інструменталіста								
4.1	Принципи оволодіння інструктивно-технічним матеріалом	36	8		18	8	1	9
4.2	Аналіз побудови мелодико-ритмічної лінії музичної тканини	36	8		18	8	1	9
Усього за III семестр		72	16		36	16	2	18
IV СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5: Основні компоненти практичної та технічної підготовки								
5.1	Формування навичок підбору на слух, акомпанування, транспонування інструментальних творів	18	8			8	1	9
5.2	Реалізація художньо-виконавських і педагогічних завдань шкільного репертуару	18	8			8	1	9
Разом		36	16			16	2	18
Усього за IV семестр		36	16			16	2	18
УСЬОГО		108	32		36	32	4	36

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»**

III курс								
№ тем	Назви теоретичних/практичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекційних	Семестровий контроль	Практичних	Модульний контроль	Самостійна робота
V СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6: Виконавське спрямування програмового репертуару								
6.1	Формування творчого підходу до виконуваних творів	36	8		18	8	1	9
6.2	Художньо-звуковий задум композитора та шляхи його реалізації	36	8		18	8	1	9
Усього за V семестр		72	16		36	16	2	18
VI СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7: Підготовка музикантів-інструменталістів до виступів								
7.1	Поліфонія: виконавський аналіз та специфіка інтерпретації багатоголосся	18	8			8	1	9
7.2	Виконавський аналіз та специфіка інтерпретації творів великої форми	18	8			8	1	9
Усього за VI семестр		36	16			16	2	18
УСЬОГО		108	32		36	32	4	36

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»**

IV курс								
№ тем	Назви теоретичних/практичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекційних	Семестровий контроль	Практичних	Модульний контроль	Самостійна робота
VII СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8: Творче музикування з використанням сформованих навичок при вивченні програмового матеріалу								
8.1	Ансамблеве музикування як засіб розвитку творчих здібностей музикантів-інструменталістів	18	8			8	1	9
8.2	Підбір по слуху, транспонування та імпровізація	18	8			8	1	9
Усього за VII семестр		36	16			16	2	18
VIII СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 9: Формування навичок акомпанування вокальних та інструментальних творів								
9.1	Робота над ансамблевою фактурою	18	8			8	1	9
9.2	Художньо-звуковий задум композитора та шляхи його реалізації	18	8			8	1	9
Усього за VIII семестр		36	16			16	2	18
УСЬОГО		72	32			32	4	36

IV. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Змістовий модуль 1

Основні компоненти початкової інструментальної підготовки

Тема 1.1. Формування піаністичних навичок на базі програмового матеріалу

Уміння розібрати та осмислити твір, працюючи над нотним текстом і його відтворення на фортепіано. Визначення структури та аналізу технічних і артикуляційних труднощів.

Основна література: 1, 3, 4, 14, 37, 38.

Додаткова література: 41, 43.

Тема 1.2. Здобуття необхідних технічних навичок гри на музичному інструменті

Складники виконавського апарату музиканта-інструменталіста. Оволодіння різними технічними навичками гри на фортепіано, опанування технічною досконалістю музичних програм шляхом роботи над етюдами та гамами. Аналіз аплікатури та закономірність аплікатурних форм: позиційні послідовності, переноси рук, розташування пальців на білих і чорних клавішах тощо. Координація виконавських рухів музиканта-інструменталіста.

Основна література: 2, 3, 6, 14, 37.

Додаткова література: 40, 42.

Змістовий модуль 2

Формування елементарних навичок гри на фортепіано

Тема 2.1. Виховання усвідомленого ставлення до нотного тексту та визначення доцільної аплікатури

Ознайомлення з фактурними та образно-емоційними особливостями різних музичних стилів. Ознайомлення з критеріями аналізу і самоаналізу виконуваної музики. Специфіка підбору аплікатури. Відповідність аплікатури відображенню художньо-інтерпретаційної моделі композитора. Усвідомлений підхід до розв'язання проблеми підбору доцільної аплікатури.

Основна література: 1, 3, 7, 19, 37, 38.

Додаткова література: 42, 43.

Тема 2.2. Інтонування та прийоми звуковидобування

Оволодіння вміннями якісного звуковидобування. Формування навичок володіння кантиленною гнучкістю та природністю інтонації. Основні

завдання роботи над мелодією та її інтонаційною виразністю. Знання особливостей звуковидобування у творах різних жанрів, стилів. Динамічна палітра звучання та її зв'язок зі змістом твору. Тембральне забарвлення інструментального звучання.

Основна література: 1, 3, 7, 19, 37, 38.

Додаткова література: 40, 42.

Змістовий модуль 3

Музична мова як основа виконавської діяльності інструменталіста

Тема 3.1. Етапи роботи над музичним твором

Цілісні та поетапні типи роботи над музичними творами. Змішані типи роботи. Вивчення більш глибоких за змістом та більш складних за формою і фактурою творів. Інтонаційна виразність. Єдність мелодії та супроводу. Різні типи мелодії. Фразування. Контраст звуковий, артикуляційний, динамічний, тембральний.

Основна література: 4, 8, 9, 26, 35, 37.

Додаткова література: 41, 42.

Тема 3.2. Засоби виразності музичної мови

Мелодія мистецтва «співу» на роялі. Відчуття і визначення єдиної ритмічної пульсації. Типові помилки відтворення ритму. Оволодіння вміннями якісного звуковидобування, штриха, динаміки, фразування. Виконання музичних творів, різних за стилем, змістом, характером.

Основна література: 6, 8, 9, 27, 39.

Додаткова література: 40, 43.

Змістовий модуль 4

Музичне мислення музиканта-інструменталіста

Тема 4.1. Принципи оволодіння інструктивно-технічним матеріалом

Індивідуальний підбір інструктивно-технічного матеріалу. Особливості фразування. Пошук ефективних шляхів подолання технічних складнощів. Розвиток різних видів техніки. Здобуття необхідних навичок педалізації, яка залежить від стилю і характеру творів. Формування володіння різними ритмічними формами. Піаністична пластика.

Основна література: 7, 8, 9, 27, 38.

Додаткова література: 41, 42.

Тема 4.2. Аналіз побудови мелодико-ритмічних ліній музичної тканини

Складники музичної тканини (мотив, фраза, речення тощо). Гармонічний аналіз мелодико-ритмічних ліній музичної тканини в інтонаційному розвитку. Формування навичок володіння кантиленною гнучкістю та природністю інтонації. Гармонізація мелодії з використанням елементів імпровізації. Ритмічні формули. Кульмінації: динамічні та смислові.

Основна література: 4, 8, 11, 26, 37.

Додаткова література: 40, 43.

Змістовий модуль 5

Основні компоненти практичної та технічної підготовки

Тема 5.1. Формування навичок підбору на слух, акомпанування, транспонування вокальних та інструментальних творів

Провідна роль слухової сфери. Методи навчання гри по слуху. Письмове зорове та слухове транспонування. Транспонування зі збереженням аплікатури основної тональності. Кадансові обернення в різних мелодійних та ритмічних варіантах. Навички ритмової та мелодійної імпровізації. Створення власної виконавської концепції та шляхи формування виконавського задуму. Єдність смислових та динамічних кульмінацій. Відповідність акомпанементу (інтонації, фактури, артикуляції) змістовому наповненню вокального твору.

Основна література: 3, 9, 18, 29, 39.

Додаткова література: 40, 43.

Тема 5.2. Виконавський аналіз та специфіка інтерпретації творів різних жанрів

Поліфонія: побудова структури тем, відповіді та протиставлення у поліфонічних творах. Інтермеції та їхні різновиди. Розвиток поліфонічного слуху: вміння почути самостійність і виразність кожного голосу. Розробка репризи поліфонічних творів та їхні різновиди. Інтонування поліфонічних творів. Твори великої форми: структурний аналіз творів. Специфіка інтерпретації творів. Побудова музичної форми. Різноманіття прийомів звуковидобування, драматургія контрастних образів.

Основна література: 1, 4, 14, 21, 35.

Додаткова література: 41, 43.

Змістовий модуль 6

Виконавське спрямування програмового матеріалу

Тема 6.1. Формування творчого підходу до виконуваних творів

Аналіз стильових особливостей виконання всієї програми. Відчуття динамічної, ритмічної та художньої цілісності творів. Характеристика рис кожного музичного твору. Визначення інтонаційної, динамічної, ритмічної функцій. Закріплення навичок кантиленного звуковидобування. Формування виконавських навичок у п'єсах дитячого репертуару (слухання 1-4 класи). Художньо-виразне виконання творів слухання у відповідності до стилю.

Література основна: 7, 13, 15, 24.

Література додаткова: 39, 41, 43.

Тема 6.2. Художньо-звуковий задум композитора та шляхи його реалізації

Інтерпретаційна модель художнього твору. Емоційно-образний зміст музичного твору. Драматургія та архітектоніка музичних творів. Засоби реалізації інтерпретаційної моделі музичного твору. Формування виконавських навичок.

Література основна: 2, 13, 15, 23.

Література додаткова: 32, 34, 37, 43.

Змістовий модуль 7

Підготовка музикантів-інструменталістів до прилюдних виступів

Тема 7.1. Поліфонія: виконавський аналіз та специфіка інтерпретації багатоголосся.

Побудова структури тем, відповідей та протиставлення поліфонічних творів. Інтермедії та їх різновиди. Робота над експозиціями поліфонічних творів. Розробка, реприза поліфонічних творів та їх різновиди. Специфіка роботи над поліфонічними творами.

Основна література: 7, 13, 15, 24.

Література додаткова: 39, 41, 43.

Тема 7.2. Виконавський аналіз та специфіка інтерпретації творів великої форми.

Виконавський аналіз музичних творів. Структурний аналіз творів великої форми. Специфіка інтерпретації творів великої форми. Класичні та романтичні варіації. Сонати. Сюїти та партити. Інструментальний концерт. Побудова музичної форми.

Основна література: 10, 18, 37, 40.

Література додаткова: 27, 33, 49.

Змістовий модуль 8

Творче музикування з використанням сформованих навичок при вивченні основ функціональної гармонії.

Тема 8.1. Ансамблеве музикування як засіб розвитку творчих здібностей музикантів-інструменталістів

Музичні задатки, музичні здібності, уява та уявлення. Гра в ансамблі як засіб розвитку творчих здібностей музикантів-інструменталістів. Слухомоторні уявлення та шляхи розвитку технічно-рухової сфери музикантів.

Основна література: 1, 4, 14, 21, 35.

Додаткова література: 41, 43.

Тема 8.2. Підбір по слуху, транспонування та імпровізація

Провідна роль слухової сфери. Методи навчання гри по слуху. Транспонування зі збереженням аплікатури основної тональності. Кадансові обернення в різних мелодійних та ритмічних варіантах. Навички ритмової та мелодійної імпровізації.

Основна література: 7, 8, 9, 27, 38.

Додаткова література: 41, 42.

Змістовий модуль 9

Формування навичок акомпанування вокальних та інструментальних творів

Тема 9.1. Робота над ансамблевою фактурою

Створення власної виконавської концепції та шляхи формування виконавського задуму. Динамічний ансамбль вокального та інструментального звучання. Єдність смислових та динамічних кульмінацій. Відповідність акомпанеента змістовому наповненню вокального твору.

Основна література: 2, 13, 15, 23.

Література додаткова: 32, 34, 37, 43.

Тема 9.2. Художньо-звуковий задум композитора та шляхи його реалізації

Інтерпретаційна модель музичного твору. Виконавсько-інтерпретаційна модель музичного твору. Твори кантиленного характеру. Віртуозні твори. Емоційно-образний зміст музичних творів. Драматургія та архітектоніка музичних творів. Засоби реалізації інтерпретаційної моделі музичного твору.

Основна література: 3, 9, 18, 29, 39.

Додаткова література: 40, 43.

**V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»**

професійне спрямування «Сольний спів»

I семестр

II семестр

I курс. Практичні заняття – 32 год. Самостійна робота – 36 год. Модульний контроль – 4 год. Аудиторні заняття – 32 год.

Модулі	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3	
Назва модуля	Основні компоненти початкової інструментальної підготовки		Формування елементарних навичок гри на фортепіано		Музична мова як основа виконавської діяльності інструменталіста	
К-сть балів за модуль	228		119		119	
Заняття	8	8	4	4	4	4
Теми занять та кількість балів	Формування піаністичних навичок на базі програмового матеріалу	Здобуття необхідних технічних навичок гри на музичному інструменті	Виховання усвідомленого ставлення до нотного тексту	Інтонування та прийоми звуковидобування	Музична мова як основа виконавської діяльності інструменталіста	Засоби виразності музичної мови
Відвідування	4 б	4б	2 б	2 б	2 б	2б
Робота під час занять	80	80	40	40	40	40
Самостійна робота	5 б	5 б	5 б	5 б	5 б	5 б
Види поточного контролю	25	25	25		25	
Рейтинговий бал	Всього без урахування коефіцієнту – 228балів		Всього без урахування коефіцієнту – 238балів			
Підсумковий контроль	Коефіцієнт – 2,28					
Коефіцієнт						

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»
професійне спрямування «Сольний спів»

III семестр

IV семестр

II курс. Практичні заняття – 32 год. Самостійна робота – 36 год. Модульний контроль – 4 год. Семестровий контроль 36 год.
 Аудиторні заняття – 32 год.

Модулі	Змістовий модуль 4		Змістовий модуль 5	
Назва модуля	Музичне мислення музиканта-інструменталіста		Основні компоненти практичної та технічної підготовки	
К-сть балів за модуль	228		228	
Заняття	8	8	8	8
Теми занять та кількість балів	Принципи оволодіння інструктивно-технічним матеріалом	Аналіз побудови мелодико-ритмічних ліній музичної тканини	Формування навичок підбору на слух, акомпанування, транспонування інструментальних творів	Виконавський аналіз та специфіка інтерпретації творів різних жанрів
Відвідування	4 б	4 б	4 б	4 б
Робота під час занять	80	80	80	80
Самостійна робота	5 б	5 б	5 б	5 б
Види поточного контролю	25	25	25	25
Рейтинговий бал	Всього без урахування коефіцієнту – 228 балів		Всього без урахування коефіцієнту – 228 балів	
Підсумковий контроль	Екзамен – 40 б.			
Коефіцієнт	7,76			

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»**

професійне спрямування «Сольний спів»

III курс. Практичні заняття – 32 год. Самостійна робота – 36 год. Модульний контроль – 4 год.

Семестровий контроль – 36 год. Аудиторні заняття – 32 год.

V семестр

VI семестр

Модулі	Змістовий модуль 6		Змістовий модуль 7	
Назва модуля	Виконавське спрямування програмового репертуару		Підготовка музикантів-інструменталістів до виступів	
К-сть балів за модуль	228		228	
Заняття	8	8	8	8
Теми занять та кількість балів	Формування творчого підходу до виконуваних творів	Художньо-звуковий задум композитора та шляхи його реалізації	Поліфонія: виконавський аналіз та специфіка інтерпретації багатоголосся	Виконавський аналіз та специфіка інтерпретації творів великої форми
Відвідування	4 б	4 б	4 б	4 б
Робота під час занять	80	80	80	80
Самостійна робота	5 б	5 б	5 б	5 б
Види поточного контролю	25	25	25	25
Рейтинговий бал	Всього без урахування коефіцієнту – 228 балів		Всього без урахування коефіцієнту – 228 балів	
Підсумковий контроль	Екзамен – 40 б.			
Коефіцієнт	7,6			

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»
професійне спрямування «Сольний спів»

VII семестр

VIII семестр

IV курс. Практичні заняття – 32 год. Самостійна робота –36 год. Модульний контроль –4год. Аудиторні заняття – 32год.

Модулі	Змістовий модуль 8		Змістовий модуль 9	
Назва модуля	Творче музикування з використанням сформованих навичок при вивченні основ функціональної гармонії		Формування навичок акомпанування вокальних та інструментальних творів	
К-сть балів за модуль	228		228	
Заняття	8	8	8	8
Теми занять та кількість балів	Ансамблеве музикування як засіб розвитку творчих здібностей музикантів-інструменталістів	Підбір по слуху, транспорт та імпровізація	Робота над ансамблевою фактурою	Художньо-звуковий задум композитора та шляхи його реалізації
Відвідування	46	46	46	46
Робота під час занять	80	80	80	80
Самостійна робота	56	56	56	56
Види поточного контролю	25	25	25	25
Рейтинговий бал	Всього без урахування коефіцієнту – 228балів		Всього без урахування коефіцієнту – 228балів	
Підсумковий контроль				
Коефіцієнт	4,56		2,28	

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

I курс

№	Зміст завдання	К-сть годин	Література	Академічний контроль	Бали
1.	Тема 1.1. Уміння розібрати та осмислити твір, працюючи над нотним текстом і його відтворення на фортепіано. Визначення структури та аналізу технічних та артикуляційних труднощів	9	Нотна література	Прослуховування	5
2.	Тема 1.2. Складники виконавського апарату музиканта-інструменталіста. Оволодіння різними технічними навичками гри на фортепіано, опанування технічною досконалістю музичних програм шляхом роботи над етюдами та гамами. Аналіз аплікатури та закономірність аплікатурних форм: позиційні послідовності, переноси рук, розташування пальців на білих і чорних клавішах тощо. Координація виконавських рухів музиканта-інструменталіста.	9	Нотна література	Прослуховування	5
3.	Тема 2.1. Ознайомлення з фактурними та образно-емоційними особливостями різних музичних стилів. Ознайомлення з критеріями аналізу і самоаналізу виконуваної музики. Специфіка підбору аплікатури. Відповідність аплікатури відображенню художньо-інтерпретаційної моделі композитора. Усвідомлений підхід до розв'язання проблеми підбору доцільної аплікатури.	5	Нотна література	Прослуховування	5
4.	Тема 2.2. Оволодіння вміннями якісного звуковидобування. Формування навичок володіння кантиленною гнучкістю та природністю інтонації. Основні завдання роботи над мелодією та її інтонаційною виразністю. Знання особливостей звуковидобування у творах різних жанрів, стилів. Динамічна палітра звучання та її зв'язок зі змістом твору. Тембральне забарвлення інструментального звучання.	5	Нотна література	Прослуховування	5
5.	Тема 3.1. Цілісні та поетапні типи роботи над музичними творами. Змішані типи роботи. Вивчення більш глибоких за змістом та більш складних за формою і фактурою творів. Інтонаційна виразність. Єдність мелодії та супроводу. Різні типи мелодії. Фразування. Контраст звуковий, артикуляційний, динамічний, тембральний.	4	Нотна література	Прослуховування	5
6.	Тема 3.2. Мелодія мистецтва «співу» на роялі. Відчуття і визначення єдиної ритмічної пульсації. Типові помилки відтворення ритму. Оволодіння вміннями якісного звуковидобування, штриха, динаміки, фразування. Виконання музичних творів, різних за стилем, змістом, характером.	4	Нотна література	Прослуховування	5
	Усього	36			30

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

II курс

№	Зміст завдання	К-сть годин	Література	Академічний контроль	Бали
1.	Тема 4.1. Індивідуальний підбір інструктивно-технічного матеріалу. Особливості фразування. Пошук ефективних шляхів подолання технічних складнощів. Розвиток різних видів техніки. Здобуття необхідних навичок педалізації, яка залежить від стилю і характеру творів. Формування володіння різними ритмічними формами. Піаністична пластика.	9	Нотна література	Прослуховування	5
2.	Тема 4.2. Складники музичної тканини (мотив, фраза, речення тощо). Гармонічний аналіз мелодико-ритмічних ліній музичної тканини в інтонаційному розвитку. Формування навичок володіння кантіленною гнучкістю та природністю інтонації. Гармонізація мелодії з використанням елементів імпровізації. Ритмічні формули. Кульмінації: динамічні та смислові.	9	Нотна література	Прослуховування	5
3.	Тема 5.1. Провідна роль слухової сфери. Методи навчання гри по слуху. Письмове зорове та слухове транспонування. Транспонування зі збереженням аплікатури основної тональності. Кадансові обернення в різних мелодійних та ритмічних варіантах. Навички ритмової та мелодійної імпровізації. Створення власної виконавської концепції та шляхи формування виконавського задуму. Єдність смислових та динамічних кульмінацій. Відповідність акомпанементу (інтонації, фактури, артикуляції) змістовому наповненню вокального твору.	9	Нотна література	Прослуховування	5
4.	Тема 5.2. Поліфонія: побудова структури тем, відповіді та протиставлення у поліфонічних творах. Інтермеції та їхні різновиди. Розвиток поліфонічного слуху: вміння почути самотійність і виразність кожного голосу. Розробка репризи поліфонічних творів та їхні різновиди. Інтонування поліфонічних творів. Твори великої форми: структурний аналіз творів. Специфіка інтерпретації творів. Побудова музичної форми. Різноманіття прийомів звуковидобування, драматургія контрастних образів.	9	Нотна література	Прослуховування	5
Усього		36			20

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

III курс

№	Зміст завдання	К-сть годин	Література	Академічний контроль	Бали
1.	Тема 6.1. Характеристика рис кожного музичного твору. Продовження оволодіння навичками поліфонічного мислення, поліфонічного контролю. Формування масштабного музичного мислення.	9	Нотна література	Прослуховування	5
2.	Тема 6.2. Інтерпретаційна модель художнього твору. Емоційно-образний зміст музичного твору. Драматургія та архітектоніка музичних творів. Засоби реалізації інтерпретаційної моделі музичного твору. Формування виконавських навичок.	9	Нотна література	Прослуховування	5
3.	Тема 7.1. Побудова структури тем, відповідей та протиставлення поліфонічних творів. Інтермедії та їх різновиди. Робота над експозиціями поліфонічних творів. Розробка, реприза поліфонічних творів та їх різновиди. Специфіка роботи над поліфонічними творами.	9	Нотна література	Прослуховування	5
4.	Тема 7.2. Виконавський аналіз музичних творів. Структурний аналіз творів великої форми. Специфіка інтерпретації творів великої форми. Класичні та романтичні варіації. Сонати. Сюїти та партіти. Інструментальний концерт. Побудова музичної форми.	9	Нотна література	Прослуховування	5
	Усього	36			20

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

IV курс

№	Зміст завдання	К-сть годин	Література	Академічний контроль	Бали
1.	Тема 8.1. Музичні задатки, музичні здібності, уява та уявлення. Формування уявлень про специфіку музично-образного мислення. Вміння розкрити ідейно-естетичний зміст твору через розвиток музичної форми. Слухомоторні уявлення та шляхи розвитку технічно-рухової сфери музикантів.	9	Нотна література	Прослуховування	5
2.	Тема 8.2. Провідна роль слухової сфер Навички ритмової та мелодійної імпровізації. Формування творчого підходу до виконання музичних творів. Удосконалення змістового та виразного виконання, вміння усвідомлювати твір в цілому при реалізації виконавських завдань.	9	Нотна література	Прослуховування	5
3.	Тема 9.1. Створення власної виконавської концепції та шляхи формування виконавського задуму. Єдність смислових та динамічних кульмінацій. Репетиційна робота над технічними труднощами. Вміння реалізовувати художній задум у концертному виступі.	9	Нотна література	Прослуховування	5
4.	Тема 9.2. Інтерпретаційна модель музичного твору. Виконавсько-інтерпретаційна модель музичного твору. Твори кантиленного характеру. Віртуозні твори. Емоційно-образний зміст музичних творів. Драматургія та архітектоніка музичних творів. Засоби реалізації інтерпретаційної моделі музичного твору.	9	Нотна література	Прослуховування	5
Усього		36			20

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО Й ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення бакалаврів з дисципліни «Основний музичний інструмент. Фортепіано» професійного спрямування «Сольний спів» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь і навичок.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види контролю.

№ п/п	Вид діяльності	Курс	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування	I	0,5	32	16
		II	0,5	32	16
		III	0,5	32	16
		IV	0.5	32	16
2.	Робота під час занять	I	10	32	320
		II	10	32	320
		III	10	32	320
		IV	10	32	320
3.	Модульні контрольні прослуховування	I	25	4	100
		II	25	4	100
		III	25	4	100
		IV	25	4	100
4.	Самостійна робота	I	5	6	30
		II	5	4	20
		III	5	4	20
		IV	5	4	20
	Всього без підсумкового контролю	I			466
		II			456
		III			456
		IV			456

Порядок переведення рейтингових показників успішності в європейську шкалу ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Критерії оцінювання
90 – 100	«Відмінно»	A	Студент виявив відмінне володіння основним музичним інструментом, високий рівень виконавської техніки та інтерпретаційних умінь, бездоганно виконав твори екзаменаційної програми відповідно до програмових вимог з основного музичного інструменту.
82 – 89	«Добре»	B	Студент виявив добрий рівень володіння основним музичним інструментом та успішно виконав твори екзаменаційної програми з дотриманням авторського тексту та інтерпретаційного плану з незначними технічними огріхами.
75 – 81	«Добре»	C	В загальному вірне відтворення нотного тексту творів екзаменаційної програми з певними текстуальними помилками. Студент виявив належний рівень інструментально-виконавської техніки.
69 – 74	«Задовільно»	D	Студент виявив достатній рівень володіння основним музичним інструментом та знання творів екзаменаційної програми, але допустив кілька суттєвих текстуальних помилок.
60 – 68	«Задовільно»	E	Рівень володіння музичним інструментом та знання творів екзаменаційної програми задовольняє мінімальні вимоги з навчальної дисципліни.
35 – 59	«Незадовільно»	FX	Студент продемонстрував посередній рівень володіння музичним інструментом, допустив значну кількість текстових помилок і технічних огріхів. Студент має можливість повторного складання екзамену.
1 – 34	«Незадовільно»	F	Студент допустив суттєві помилки в тексті твору, виявив низький рівень володіння основним музичним інструментом та неспроможність до подальшого навчання у ВНЗ (потребує обов'язкового повторного вивчення курсу).

**Розподіл балів за темами змістових модулів,
що присвоюються студентіві упродовж вивчення навчального курсу
«Основний музичний інструмент»**

I КУРС – I СЕМЕСТР				МКР	ІНТЗ
Змістовий модуль 1 (практичні заняття + самостійна робота)					
Тема 1.1		Тема 1.2			
89		89		50	
Усього за I семестр без урахування коефіцієнта – 228 бали					

I КУРС – II СЕМЕСТР				МКР	ІНТЗ
Змістовий модуль 2 (практичні заняття + самостійна робота)		Змістовий модуль 3 (практичні заняття + самостійна робота)			
Тема 2.1	Тема 2.2	Тема 3.1	Тема 3.2		
47	47	47	47	50	
Усього за II семестр без урахування коефіцієнта – 238 бали					

II КУРС – III, IV СЕМЕСТР				МКР	ІНТЗ
Змістовий модуль 4 (практичні заняття + самостійна робота)		Змістовий модуль 5 (практичні заняття + самостійна робота)			
Тема 4.1	Тема 4.2	Тема 5.1	Тема 5.2		
89	89	89	89	100	
Усього за III, IV семестр без урахування коефіцієнта – 456 бали					

III КУРС – V, VI СЕМЕСТР				МКР	ІНТЗ
Змістовий модуль 6 (практичні заняття + самостійна робота)		Змістовий модуль 7 (практичні заняття + самостійна робота)			
Тема 6.1	Тема 6.2	Тема 7.1	Тема 7.2		
89	89	89	89	100	
Усього за V, VI семестр без урахування коефіцієнта – 456 бали					

IV КУРС – VII, VIII СЕМЕСТР				МКР	ІНТЗ
Змістовий модуль 8 (практичні заняття + самостійна робота)		Змістовий модуль 9 (практичні заняття + самостійна робота)			
Тема 8.1	Тема 8.2	Тема 9.1	Тема 9.2		
89	89	89	89	100	
Усього за VII, VIII семестр без урахування коефіцієнта – 456 бали					

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- **словесні:** лекція (традиційна, проблемна) семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- **наочні:** спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- **практичні:** вправи.

2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

1. Робоча навчальна програма з дисципліни .
2. Нотна література.
3. Мистецтвознавча література з проблем інструментального виконавства.
4. Методична література з навчання гри на фортепіано.
5. Аудіо- та відеозаписи занять і концертних виступів видатних педагогів та виконавців

X. ВИМОГИ ДО ЕКЗАМЕНІВ

1. На екзамені по завершенні третього семестру студент повинен продемонструвати: 4 легкі музичні твори (народні пісні, п'єси танцювального характеру, п'єси з елементами поліфонії, етюди, ансамблі тощо).

2. На екзамені по завершенні п'ятого семестру студент повинен продемонструвати:

- поліфонічний твір;
- твір великої форми;
- 2 різнохарактерних твори.

XI. ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР ЕТЮДИ

I рік навчання

- Беренс Г. Тв. 70. 50 маленьких фортепіанних п'єс без октав: №№1- 30 .
Беркович І. Маленькі етюди: №№ 1- 30.
Гедіке О. Тв. 32. 40 мелодійних етюдів для початківців: №2, 3, 7. Тв.36. 60 легких фортепіанних п'єс для початківців. Зош.1: №№ 13, 14, 22. Тв. 46. 50 легких п'єс для фортепіано. Зош. 1: №№11, 18, 20.
Гнесіна О. Маленькі етюди для починаючих: №№1- 3, 7, 9- 13, 15, 19.
Черні К. Вибрані фортепіанні етюди. Під ред. Г.Гермера. Ч. 1: №№ 1- 6.
Шітте А. Тв. 108. 25 маленьких етюдів: №№ 1- 15. Тв. 160. 25 легких етюдів: №№ 1- 20.
Вибрані етюди зарубіжних композиторів для фортепіано. Вип.1 №№ 2- 29.
Етюди для фортепіано. Вип. 1. Під ред. В. Дельнової (за вибором).

II рік навчання

- Беренс Г. Тв.70.50 маленьких фортепіанних п'єс без октав:№№31,33, 43, 44, 47, 48, 50.
Беркович І. Альбом “Юний музикант”. Розд. 4. Етюди: №№ 11- 21. Маленькі етюди: №№ 15- 32.
Гедіке О. Тв. 6. 20 маленьких п'єс для початківців: № 5.Тв. 32. 40 мелодійних етюдів для початківців: №№ 11, 12, 15, 18, 19, 24. Тв. 46. 50 легких п'єс для фортепіано. Зош.2: №27 Тв. 47. 30 легких етюдів:№№2, 7, 15. Тв. 59. Етюд № 14.
Гнесіна О. Етюди на стрибки: №№ 1- 4.
Гречанінов О. Тв. 98.Дитячий альбом: Етюд Мі мажор. Тв.123. Намисто: Етюд Соль мажор.
Зірінг В. Тв. 36. Етюд № 2.
Лекуппе Ф. Тв. 17. Азбука. 25 легких етюдів:№№3, 6, 7, 9, 18, 21, 23.
Лемуан А. Тв. 37. Етюди №№ 1, 2, 6, 7, 10, 17, 27.
Лешгорн А. Тв. 65. Вибрані етюди для початківців: №№ 3, 5-7, 9, 27, 29.
Черні К. Вибрані фортепіанні етюди. Під ред. Г.Гермера. Ч.1:№№ 10, 11, 13- 18, 20, 21, 23- 29, 40.
Етюди для фортепіано. Вип. 2. Ред. В. Дельнової (за вибором).

III рік навчання

- Беркович І. Маленькі етюди: №№ 33- 40.
ГедікеО.Тв. 32. 40 мелодійних етюдів для початківців: №№ 23., 29-32. Тв. 47. 30 легких етюдів: №№ 10, 16, 18, 21, 26. Тв. 58. 25 легких п'єс: №№ 13,18, 20.
Гнесіна О. Маленькі етюди для починаючих. Зош. 4: №№31, 33.
Григорян Г. Два етюда .
Зірінг В. Тв. 36. Етюди: №№ 1, 2.
Лак Т. Тв. 172. Етюди: №№ 5, 6, 8.
Лемуан А. Тв. 37. Етюди: №№ 4, 5, 9, 11, 12, 15, 16, 20- 23, 35, 39.

Лешгорн А.Тв. 65. Вибрані етюд для починаючих (за вибором).
Майкапар С. Тв. 33. Мініатюри: Біля моря вночі.
Черні К. Тв. 821. Етюд: №№5, 7, 24, 26, 33, 35. Вибрані фортепіанні етюд.
Під. Ред. Г. Гермера. Ч. 1: № 17,18, 21- 23, 25, 26, 28, 30- 32, 34- 36, 38, 41-
43, 45, 46.

П'ЕСИ

I рік навчання

Агафонніков В. Музичні ігри. 27 п'ес для починаючого піаніста (за вибором).
Александров А. 6 маленьких п'ес для фортепіано (за вибором) Антюфеев Б.
Дитячий альбом. (за вибором).
Барток Б. Дітям. Зош. 1 (найбільш легкі п'еси). Мікрокосмос. Зош. 1 (за
вибором) .
Бер О. Зозуля.
Беренков В. Дві марійські пісні: Сі мажор, До мажор .
Беркович І. 25 маленьких п'ес (за вибором).
Блок В. Дитячий альбом: Колискова, Волинка грає, Ведмідь у лісі.
Волков В. 30 п'ес для фортепіано (за вибором). 10 п'ес для фортепіано (за
вибором).
Гедіке О. Тв.36. 60 легких фортепіанних п'ес.
Герштейн В. 10 фортепіанних п'ес: №№3, 5, 6, 8.
Гольденвейзер О.Тв.11.Збірка п'ес для фортепіано: №№ 3, 5, 6.
Гречанінов О. Тв. 98. Дитячий альбом (за вибором).
Жилінський А. Фортепіанні п'еси для дітей (за вибором).
Кабалевський Д. Тв. 27. Вибрані п'еси для дітей (за вибором).

II рік навчання

Аверченко А. Три мініатюри.
Барток Б. Дітям. Зош. 1: №№ 1- 3, 5- 7. Мікрокосмос. Зош.1, 2 (за вибором).
Беркович І. Румунська пісня.
Бетховен Л. Екосези: Мі-бемоль мажор, Соль мажор .
Благой Д. Альбом п'ес. Зош. 1:Прогулянка, Жарт.
Бойко Р. Маленька сюїта: Зелені карпати, Стара хата, Думка .
Виноградов Ю. Танок ляльки.
Волков В.30 п'ес для фортепіано Вечірня пісня. Чотири п'еси.
Гайдн І. Менует Соль мажор.
Гедіке А. Тв. 6. №№ 5, 8, 15, 19. Тв. 58. Прелюдія.
Гендель Г. Арія ре мінор, Менует мі мінор.
Глієр Р. Арлекін.
Гнесіна О. П'еси- малюнки: № 10. Казочка.
Голубєв Є. Тв. 27. Колискова.
Гречанінов О. Тв. 98. Дитячий альбом (твори за вибором).
Тв. 123.Намисто (за вибором).
Дваріонас Б. Маленька сюїта: Прелюдія
Дроздов О. В Башкирії, Українська пісня
Жербін М. Косолапий ведмедик
Жилінський А. Дятел та зозуля, Танок

Кабалевський Д. Тв. 27. Вибрані п'єси: Старовиний танок.

III рік навчання

Барвинський В. Дош.

Барток Б. Вибрані дитячі п'єси (за вибором). Дітям: Зош. 1: №№ 13- 15, Зош. 2: №№ 23, 26- 28 . Мікрокосмос. Зош. 2, 3 (за вибором).

Бетховен Л. П'ять шотландських народних пісень (за вибором).

Гайдн І. Дві п'єси: Фа мажор, Мі- бемоль мажор.

Геворкян Ю. Альбом дитячих п'єс для фортепіано (за вибором).

Гедіке О. Тв. 6. 20 маленьких п'єс для починаючих: №14.

Гендель Г. Три менуета: Фа мажор, ре мінор.

Глінка М. Полька, Почуття.

Глієр Р. Тв. 43. Маленький марш.

Гнесіна О. П'єси- картини: № 4. Зі стрибалкою, № 9. Засяяло сонечко.

Гречанінов О. Тв. 118. Східний наспів.

Дваріонас Б. Маленька сюїта: Вальс соль мінор, Млин, Прелюдія.

Живцов А. У печері. Анютини оченята. Вальс

Кабалевський Д. Тв. 27. Токатина . Тв. 39. Клоуни.

Кирвер К. Сонце сідає за море.

Коломієць А. Козачок.

IV рік навчання

Аренський А. Арабеска. Незабудка.

Бабаджанян А. Елегія Соль-мінор.

Бетховен Л. Контрданси. Екосези.

Гершвін Дж. Прелюдії (за вибором).

Глінка М. Баркарола.

Дремлюга М. Прелюд Фа-дієз мажор.

Лисенко М. Експромт.

Ліст Ф. Втіха №4,5.

Мендельсон Ф. Пісні без слів (за вибором).

Прокоф'єв С. Миттевості тв. 22.

Равель М. Пavana.

Рахманінов С. Елегія. Прелюдії (за вибором).

Сен-Санс К. Карнавал тварин.

Степовий М. Маленька поема. Прелюд.

Чайковський П. Пори року (за вибором).

Шопен Ф. Ноктюрни. Вальси.

Шостакович Д. Прелюдії (за вибором).

Штогаренко А. Етюди-картини (за вибором).

Шуберт Ф. Музичні моменти.

Шуман Р. Фантастичні п'єси.

Щедрін Р. Тройка.

Якушенко І. Джазовий альбом (за вибором)

ПОЛІФОНІЧНІ ТВОРИ

І рік навчання

Аглінцева О. Російська пісня.
Бах І.С. Нотний зошит Анни Магдалени Бах: №1-Менует.
Беркович І. 25 легких п'єс для фортепіано: Канон.
Гедіке О. Тв. 36. 60 легких фортепіанних п'єс для початківців.
Гендель Г. Арія ре мінор, Менует мі мінор.
Глінка М. Дві поліфонічні п'єси: Мі бемоль мажор, ре мінор.
Гуммель І. П'єси: Фа мажор, До мажор, ре мінор.
Крігер І. Менует ля мінор.
Лисенко М. Ой, під горою, під перевозом. За річкою-бережком.
Михайлов К. Пісня.
Моцарт Л. Менует, Буре.
Салютринська Т. Протяжна.
Слонов Ю. П'єси для дітей: Поліфонічна п'єса.
Сорокін К. Дитячий куточок: Няньчина пісенька.

II рік навчання

Бах І.С. Нотний зошит Анни Магдалени Бах: Менует Соль мажор, Менует ре мінор, Волинка Ре мажор, Полонец соль мінор № 2.
Бем Г. Менует.
Бланжині Ф. Арієта.
Беркович І. Поліфонічні п'єси.
Гендель Г. Дві сарабанди: Фа мажор, ре мінор. Менует.
Гольденвейзер О. Тв. 16. № 13 Фугета.
Кореллі А. Сарабанда.
Кригер І. Менует.
Лисенко М. Українська пісня.
Павлюченко В. Фугета.
Свиридов Г. Альбом п'єс для дітей: Колискова пісенька.
Слонов Ю. П'єси для дітей: Прелюдія.
Шишаков Ю. Канон.
Щуровський Ю. Канон.

III рік навчання

Антюфєєв Б. Пісенька.
Арман А. Фугета До мажор.
Бах І.Х. Алегрето.
Бах Ф.Е. Менует.
Ботяров Є. Канон.
Гендель Г. Алеманда.
Герштейн Г. Канон ля мінор.
Гольденвейзер О. Тв. 15. Фугета № 13.
Іванов-Радкевич М. Вісім поліфонічних двоголосних п'єс: №№ 3, 6.
Карташов М. Щира розмова.
Кірнбергер І. Менует Мі мажор.
Кореллі А. Сарабанда мі мінор.

Кребс І. Пасп'є, Менует.
Кригер І. Сарабанда.
Кунау І. Сарабанда.

IV рік навчання

Бах І. Прелюдії і фуги.
Гендель Г. Чаконна Фа-мажор.
Глінка М. Фуга Ля-мінор. Фуга До-мажор.
Кабалевський Д. Прелюдії та фуги.
Регер М. Фугетта тв.17.
Скорик М. Прелюдії та фуги Соль-мажор,
Хіндеміт П. Фуга Фа-мажор.
Шостакович Д. Прелюдії та фуги Ре-мажор,
Шумейко В. Прелюдія та фуга Соль-мажор.
Щедрін Р. Прелюдія та фуга Ля-мінор.

ТВОРИ ВЕЛИКОЇ ФОРМИ

I рік навчання

Бетховен Л. Сонатина Соль мажор.
Беркович І. Варіації на тему російської народної пісні “Во саду ли в огороде”.
Гедіке О. Тв.36. Сонатина До мажор.
Кабалевський Д. Тв.51. №1 Варіації на тему народної пісні.
Литкова І. Варіації на тему білоруської народної пісні “Савка та Гришка зробили дуду”.
Моцарт В. Алегро Сі-бемоль мажор. Легка сонатина До Мажор.
Назарова Т. Варіації на тему російської народної пісні ” Пойду ль, вийду ль я”.
Салютринська Т. Сонатина.
Штейбельт Д. Сонатина До мажор.

II рік навчання

Беркович І. Школа гри на фортепіано: Сонатина Соль мажор.
Бетховен Л. Сонатина Соль мажор, ч.1, 2.
Благой Д. Альбом п'єс: Маленькі варіації соль мінор.
Гедіке О. Тв. 36. Сонатина До мажор, Тв. 46. Тема з варіаціями.
Діабеллі А. Сонатина Фа мажор.
Жилінський А. Сонатина Соль мажор.
Жупанович Л. Варіації на тему дитячої пісні.
Кабалевський Д. Тв. 51. Варіації Фа мажор.
Клементі М. Тв. 36. №1. Сонатина До мажор.
Лукомський Л. Сонатина Ре мажор.
Плейель І. Сонатина Ре мажор.
Раков М. Сонатина Ре мажор.
Салютринська Т. Сонатина Соль мажор.

III рік навчання

Андре А. Тв. 34. Сонатина № 5 Фа мажор, ч. 1.
Беркович І. Сонатина До мажор.
Бетховен Л. Сонатина Фа мажор.
Благой Д. Альбом п'ес: Маленькі варіації Ля мажор.
Глієр Р. Тв.43. Рондо.
Гнесіна О. Тема та шість маленьких варіацій Соль мажор.
Діабеллі А. Тв. 151. Сонатина № 1: Рондо.
Кабалевський Д. Тв. 27. Сонатина ля мінор.
Моцарт В. Сонатина соль мінор.
Раков М. Сонатина До мажор.
Рожавська Ю. Сонатина ч. 2.
Сільванський М. Легкий концерт Соль мажор.
Сорокін К. Тема з варіаціями ля мінор.
Фоглер Г. Концерт До мажор.
Чимароза Д. Сонатина ре мінор.

IV рік навчання

Бетховен Л. Сонати (за вибором).
Гайдн Й. Сонати (за вибором).
Гендель Г. Соната-фантазія До-мажор.
Глінка М. Варіації на тему романсу
Гріг Е. Соната Мі-мінор.
Кабалевський Д. Соната №3.
Моцарт В. Сонати (за вибором),
Прокоф'єв С. Пасторальна сонатина До-мажор.
Скарлатті Д. Сонати (за вибором).
Степаненко М. Соната-балада Мі-мажор.
Шуберт Ф. Сонати Ля-мінор, Ля-мажор.
Хачатурян А. Сонатина До-мажор.

ХІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Алексеев А. Д. Методика обучения игре на фортепиано. – М.: Музыка, 1978. - 287 с.
2. Баренбойм Л. А. Путь к музыцированию. – 2-е изд. – Л.: Сов. композитор, 1973. – 270 с.
3. Ветлугина Н. А. Музыкальное развитие ребенка. – М.: Просвещение, 1968. – 243 с.
4. Голубовская Н. И. Искусство педализации. – Л.: Сов. композитор, 1985. – 96 с.
5. Кабалевський Д. Б. Як розповідати дітям про музику. – К.: Муз. Україна, 1982.
6. Кременштейн Б. Л. Воспитание самостоятельности учащегося в классе специального фортепиано. – М.: Сов. композитор, 2003. – 120 с.
7. Курковский Г. В. Питання фортепіанного виконавства. Збірник статей. – К.: Муз. Україна, 1983. - 13
8. Либерман Е. Я. Работа над фортепианной техникой. – М.: Искусство, 1985. – 144 с.
9. Маккиннон Л. Игра наизусть. – М.: Искусство, 1967. – 144 с.
10. Метлов Н. А. Музыка детям. – М.: Музыка, 1985. – 144 с.
11. Милич Б. Е. Воспитание ученика-пианиста в 5-7 классах ДМШ. – К.: Муз. Україна, 1982. – 86
12. Нейгауз Г. Г. Об искусстве фортепианной игры. Записки педагога – М.: Музыка, 1982. – 298 с.
13. Падалка Г. М. Учитель, музыка, діти. – К.: КГПИ, 1982. – 144 с
14. Тимакин Е. М. Воспитание пианиста. Методическое пособие. – М.: Музыка, 1989. – 144 с.
15. Цыпин Г. М. Обучение игре на фортепиано. – М.: Сов. композитор, 1994. – 176 с.

Додаткова література

16. Мартинсен К. А. Индивидуальная фортепианная техника (на основе звукотворческой воли) \ Карл Адольф Мартинсен; [пер. с нем. В. Л. Михелис]; ред. Г. М. Когана. – М.: Музыка. 1966. – 217 с.
17. Мартинсен К. А. Методика индивидуального преподавания игры на фортепиано / Карл Адольф Мартинсен; [пер. с нем. В. Л. Михелис]; ред. Л. И. Ройзмана. – М.: Музыка, 1977. – 127 с.
18. Савшинский С. И. Работа пианиста над музыкальным произведением / Самарий Ильич Савшинский. – Л.: Музыка, 1964. – 187 с.
19. Савшинский С. И. Работа пианиста над техникой / Самарий Ильич Савшинский. – Л.: Музыка, 1964. – 106 с.